

**Statens jordbruksverks föreskrifter om saluföring m.m.
av utsäde av icke-vedartade arter av prydnadsväxter;**

SJVFS 2002:49

Utkom från trycket
den 27 juni 2002

beslutade den 12 juni 2002

Statens jordbruksverk föreskriver¹ följande med stöd av 7, 17, 19-21, 24-25 och 28 §§ utsädesförordningen (2000:1330) och 8 § förordningen (1996:146) med instruktion för Statens utsädeskontroll, samt efter samråd med Statens utsädeskontroll och Statens växtsortnämnd.

Föreskrifternas tillämpningsområde

1 § Dessa föreskrifter innehåller bestämmelser om kvalitetskontroll på annat sätt än genom certifiering och bestämmelser för saluföring m.m. av utsäde av samtliga arter av icke-vedartade arter av prydnadsväxter.

Dessa föreskrifter gäller inte för utsäde som saluförs i liten omfattning (färre än 5 000 frön per sort och år) eller för bevarande av den genetiska mångfalden.

Dessa föreskrifter gäller inte heller för leverantörer med en årsomsättning från utsädesförsäljningen som är lägre än 1,5 prisbasbelopp. Dessa leverantörer skall dock årligen anmäla sin beräknade årsomsättning från utsädesförsäljningen till Statens utsädeskontroll (Utsädeskontrollen).

För utsäde av vilda arter av prydnadsväxter finns även bestämmelser i

1. rådets förordning (EG) nr 338/97 av den 9 december 1996 om skyddet av arter av vilda djur och växter genom kontroll av handeln med dem²,

¹ Jfr rådets direktiv 98/56/EG av den 20 juli 1998 om saluföring av förökningsmaterial av prydnadsväxter (EGT L 226, 13.8.1998, s. 16, Celex 31998L0056), kommissionens direktiv 93/49/EEG av den 23 juni 1993 om en översikt över de krav som skall uppfyllas av prydnadsväxter och förökningsmaterial av prydnadsväxter i enlighet med artikel 4 i rådets direktiv 91/682/EEG (EGT L 250, 7.10.1993, s. 9, Celex 31993L0049), ändrat genom kommissionens direktiv 1999/67/EG av den 28 juni 1999 om ändring av direktiv 93/49/EEG om en översikt över de krav som skall uppfyllas av prydnadsväxter och förökningsmaterial av prydnadsväxter i enlighet med rådets direktiv 91/682/EEG (EGT L 164, 30.6.1999, s. 78, Celex 31999L0067), kommissionens direktiv 1999/66/EG av den 28 juni 1999 om krav beträffande den etikett eller annan handling som utfärdas av leverantören enligt rådets direktiv 98/56/EG (EGT L 164, 30.6.1999, s. 76, Celex 31999L0066) och kommissionens direktiv 1999/68/EG av den 28 juni 1999 om ytterligare bestämmelser för de listor över sorter av prydnadsväxter som förs av leverantörer i enlighet med rådets direktiv 98/56/EG (EGT L 172, 8.7.1999, s. 42, Celex 31999L0068).

² EGT L 61, 3.3.1997, s. 1 (Celex 31997R0338).

2. kommissionens förordning (EG) nr 1808/2001 av den 30 augusti 2001 om närmare föreskrifter för tillämpningen av rådets förordning (EG) nr 338/97 om skyddet av arter av vilda djur och växter genom kontroll av handeln med dem³,

3. kommissionens förordning (EG) nr 2087/2001 av den 24 oktober 2001 om förbud mot införsel av vissa arter av vilda djur och växter till gemenskapen⁴,

4. artskyddsförordningen (1998:179) samt med stöd av den utfärdade föreskrifter.

Kvalitetskontroll på annat sätt än genom certifiering krävs enligt 5 § 1, 4 och 5 utsädesförordningen (2000:1330) inte för

1. utsäde som är avsett för export till ett land utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, eller

2. utsäde som är avsett för

a. förädlingsändamål,

b. försöksändamål eller för vetenskapligt bruk.

Bestämmelser om saluföring m.m. av utsäde av vedartade arter av prydnadsväxter samt om saluföring m.m. av annat förökningsmaterial än utsäde av prydnadsväxter finns i Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 1995:96) om trädgårdsväxters sundhet m.m.

2 § Av 18 § utsädesförordningen (2000:1330) följer att utsäde endast får saluföras av godkända leverantörer. Detta gäller dock inte om en leverantör endast saluför utsäde till personer som inte bedriver yrkesmässig produktion av eller yrkesmässig saluföring av prydnadsväxter eller förökningsmaterial av prydnadsväxter.

Utsäde får dessutom endast saluföras om det uppfyller kraven i dessa föreskrifter.

3 § Bestämmelser med krav på registrering av den som yrkesmässigt producerar, lagrar, saluför eller inför växter finns i Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 1995:94) om skyddsåtgärder mot spridning av växtskadegörare. I samma föreskrifter finns också krav på att vissa växter skall vara försedda med ett växtpass vid förflyttning inom Europeiska unionen (EU) samt att vissa växter skall åtföljas av ett sundhetsintyg vid import från länder utanför EU.

Bestämmelser om emballage och märkning av betat utsäde finns i Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2001:13) om emballage för betat utsäde.

---

³ EGT L 250, 19.9.2001, s. 1 (Celex 32001R1808).

⁴ EGT L 282, 26.10.2001, s. 23 (Celex 32001R2087).

Definitioner

4 § De termer och begrepp som används i utsädeslagen (1976:298), växtskyddslagen (1972:318) och i 13 kap. miljöbalken (1998:808) har samma betydelse i dessa föreskrifter.

I dessa föreskrifter avses med

EG-kvalitet: kraven i dessa föreskrifter är uppfyllda,

leverantör: en fysisk eller juridisk person som bedriver yrkesmässig saluföring eller import av utsäde, eller som producerar utsäde,

prydnadsväxter: växter för prydnadsändamål av samtliga släkten och arter av icke-vedartade prydnadsväxter, dvs. annat än träd, buskar och ris,

utsäde: frö för sådd av samtliga släkten och arter av icke-vedartade prydnadsväxter som omfattas av dessa föreskrifter, dvs. annat än träd, buskar och ris,

växtpass: officiell märkning som visar att föreskrivna sundhetskrav vid förflyttning av växter (inklusive utsäde av vissa arter) inom EU är uppfyllda.

Krav som utsäde skall uppfylla

5 § Utsäde skall i förekommande fall uppfylla tillämpliga växtskydds-krav i Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 1995:94) om skydds-åtgärder mot spridning av växtskadegörare.

6 § Utsäde som omfattas av dessa föreskrifter får inte innehålla flyghavre (*Avena fatua*, *Avena ludoviciana* och *Avena sterilis*).

7 § Vid saluföring skall utsädet

1. åtminstone vid visuell besiktning i allt väsentligt vara fritt från skadegörare som försämrar kvaliteten och tecken eller symptom på skadegörare som gör utsädet mindre användbart,

2. i allt väsentligt vara fritt från fel som kan försämra dess kvalitet som utsäde,

3. ha tillräcklig livskraft och storlek med avseende på dess användbarhet som utsäde,

4. ha tillräcklig grobarhet.

Utsäde som visar synliga tecken eller symptom på att inte i allt väsentligt vara fritt från skadegörare får endast saluföras om det behandlats på lämpligt sätt.

8 § Vid saluföring skall utsädet ha tillräcklig sortäktighet och sortrenhet om det saluförs med uppgift om en viss sort enligt 12 §.

Saluföring och märkning av utsäde

9 § Utöver kraven i dessa föreskrifter får utsäde som är av en sort som är genetiskt modifierad endast saluföras om tillstånd finns enligt 13 kap. 12 § miljöbalken (1998:808) eller enligt 6 § förordningen (1994:901) om genetiskt modifierade organismer.

Att sorten är genetiskt modifierad skall framgå av märkningen på förpackningen enligt märkningskraven i 11 § och av alla dokument, officiella eller andra, som fästs på eller åtföljer utsädespartiet. Uppgift om att en sort är genetiskt modifierad skall även framgå av försäljningskataloger och annan information där sorten omnämns.

10 § Utsäde skall saluföras i enhetliga partier. Utsäde från olika partier får dock saluföras som en enda varusändning under förutsättning att leverantören registrerar de olika partiernas sammansättning och ursprung.

Kraven på enhetliga partier respektive på registrering gäller endast för utsäde som saluförs till personer som bedriver yrkesmässig produktion av eller yrkesmässig saluföring av prydnadsväxter eller förökningsmaterial av prydnadsväxter. Kraven gäller inte vid saluföring till en leverantör vars verksamhet uteslutande gäller köp av utsäde, i märkta och förseglade förpackningar, för vidare saluföring utan att förpackningen bryts.

11 § När utsäde saluförs skall förpackningen vara märkt av leverantören med en etikett. Etiketten skall vara av lämpligt material och inte ha använts tidigare. Texten skall vara tryckt på minst ett av EU:s officiella språk. Den skall innehålla följande rubriker:

1. "EG-kvalitet".
2. EG-medlemsstatens kod.
3. Det ansvariga officiella organets namn eller kod.
4. Leverantörens registreringsnummer.
5. Individuellt serie -, vecko - eller partinumner.
6. Vetenskapligt namn.
7. Sortbenämning, i tillämpliga fall, grundstammens beteckning. För en genetiskt modifierad sort anges "(genetiskt modifierad)".
8. Benämning av sortgruppen, i tillämpliga fall.
9. Mängd.
10. Produktionslandets namn, vid import från ett land utanför EU.

Med ansvarigt officiellt organ enligt tredje punkten avses Utsädeskontrollen, utom vid införsel där ansvarigt organ i respektive EU-land avses och vid växtpass där Jordbruksverket är ansvarigt organ.

Om utsädet åtföljs av ett växtpass, kan etiketten ersättas av växtpasset om det senare är försett med upplysningarna under punkterna 1, 3, 7, 8 och 10. Dessa upplysningar skall vara klart avskilda från övrig text.

För märkning av portionsförpackat utsäde, till personer som inte bedriver yrkesmässig produktion av eller yrkesmässig saluföring av prydnadsväxter, gäller inte kraven i denna föreskrift.

nadsväxter eller förökningsmaterial av prydnadsväxter, gäller att märkning kan göras direkt på emballaget. Följande information skall finnas:

1. "EG-kvalitet".
2. Leverantörens namn och adress.
3. Individuellt serie-, vecko- eller partinummer.
4. Vetenskapligt namn.
5. Sortbenämning. För en genetiskt modifierad sort anges "(genetiskt modifierad)".
6. Benämning av sortgruppen, i tillämpliga fall.
7. Mängd, får anges i vikt (gram), antal (st.), till antal plantor eller sträckmeter.

12 § Utsäde får saluföras med uppgift om vilken sort det är endast om den berörda sorten är

1. registrerad för växtförädlarrätt,
2. officiellt registrerad på annat sätt,
3. allmänt känd, eller
4. upptagen i en leverantörs förteckning med detaljerad beskrivning och benämning.

Varje sort skall, så långt som möjligt, ha samma benämning i alla medlemsstater.

Om utsäde saluförs med uppgift om sortgrupp i stället för sort skall leverantören ange sortgruppen på ett sådant sätt att förväxling med annan sortbenämning undviks.

13 § De förteckningar som nämns i 12 § 4 skall innehålla följande

1. sortbenämning, i tillämpliga fall tillsammans med dess allmänt kända synonymer,
2. uppgifter om upprätthållare av sorten och om den förökningsmetod som tillämpas,
3. sortbeskrivning, åtminstone innehållande de karaktärer och deras uttryck som används i den sortbeskrivning som skall inges i ansökan om EG:s växtförädlarrätt där denna är tillämplig, samt
4. om möjligt, uppgifter om hur sorten skiljer sig från de sorter den närmast liknar.

Punkterna 2 och 4 gäller endast för leverantörer som förökar eller producerar utsäde.

Förteckningarna skall på begäran göras tillgängliga för Utsädeskontrollen. Leverantören skall spara dessa förteckningar i minst tre år.

Utsäde som har producerats i ett land utanför EU

14 § Utsäde får endast importeras från ett land utanför EU, om den importerande leverantören före import ser till att utsädet har samma kvalitet som utsäde som har producerats inom EU enligt dessa föreskrifter, särskilt vad gäller kvalitet, identifikation och växtskydd.

Införsel av utsäde

15 § Införsel av utsädesparti, inklusive småförpackningar, skall av importören skriftligen anmälas till Utsädeskontrollen efter införseln. Anmälan skall göras genom en årlig rapport eller på begäran från Utsädeskontrollen. Utsäde behöver dock inte anmälas om det skall användas för egen sådd. Anmälan skall ske på av Utsädeskontrollen fastställd blankett och innehålla följande uppgifter

1. ursprungsland och officiell kontrollmyndighet,
2. avsändarland,
3. sort,
4. kvantitet,
5. referensnummer,
6. typ av förpackning och märkning,
7. beträffande småförpackningar, antal förpackningar som förts in och förpackningsvikt.

Leverantören skall spara skriftliga bevis på sitt kontrakt med leverantören utanför EU i minst tre år.

Krav som skall uppfyllas av en leverantör

16 § En leverantör skall vara godkänd av Utsädeskontrollen med avseende på den verksamhet som bedrivs enligt dessa föreskrifter.

Godkännande krävs inte för en leverantör vars verksamhet uteslutande gäller köp av utsäde, i märkta och förseglade förpackningar, för vidare saluföring utan att förpackningen bryts.

Av 18 § utsädesförordningen (2000:1330) tredje stycket följer att godkännande inte krävs för en leverantör som endast saluför utsäde till personer som inte bedriver yrkesmässig produktion av eller yrkesmässig saluföring av prydnadsväxter eller förökningsmaterial av prydnadsväxter.

17 § En leverantör som bedriver produktion av utsäde skall

1. kartlägga och övervaka sådana kritiska moment i sin produktionskedja som inverkar på utsädets kvalitet,
2. vid behov ta ut prov för laboratorieanalys,
3. se till att olika partier av utsädet hålls åtskilda och kan identifieras under produktionen, samt
4. spara uppgifter i minst tre år om den övervakning som avses i första punkten så att Utsädeskontrollen kan granska uppgifterna om den begär det.

18 § Om någon av de skadegörare som anges i Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 1995:94) om skyddsåtgärder mot spridning av växtskadegörare förekommer på en anläggning som tillhör en leverantör som

bedriver produktion av utsäde skall leverantören anmäla detta till Jordbruksverket samt vidta de åtgärder som föreskrivs av verket.

19 § När utsäde saluförs skall registrerade leverantörer enligt 16 § svara skriftliga bevis för sin saluföring eller sina inköp i minst ett år.

Kontroll och tillsyn

20 § För att kontrollera att kraven i dessa föreskrifter uppfylls skall utsäde kontrolleras av Utsädeskontrollen

1. åtminstone genom stickprovskontroller, och
2. åtminstone i fråga om utsäde som saluförs till personer som bedriver yrkesmässig produktion av eller yrkesmässig saluföring av prydnadsväxter eller förökningsmaterial av prydnadsväxter.

21 § Om det vid kontroll enligt 20 § visar sig att utsäde inte uppfyller kraven skall Utsädeskontrollen se till att leverantören vidtar lämpliga åtgärder eller, om detta inte är möjligt, förbjuda saluföring av detta utsäde inom EU.

22 § Om det visar sig att utsäde som saluförs av en viss leverantör inte uppfyller kraven i dessa föreskrifter skall Utsädeskontrollen se till att lämpliga åtgärder vidtas beträffande denna leverantör.

Alla sådana åtgärder skall avbrytas så snart det med tillräcklig säkerhet har fastställts att det utsäde som är avsett att saluföras av leverantören i framtiden kommer att uppfylla kraven i dessa föreskrifter.

Undantag

23 § Vid brist på utsäde, eller om det annars finns särskilda skäl, kan Jordbruksverket medge undantag från de krav som angivits i dessa föreskrifter, om det inte strider mot EG:s bestämmelser.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Denna författning träder i kraft den 1 augusti 2002, då Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 1991:100) om kvalitetsdeklaration vid överlämnande av vissa utsädesvaror skall upphöra att gälla.

Äldre föreskrifter gäller till och med den 31 december 2004 för utsäde som producerats före ikraftträdandet av dessa föreskrifter.

Till och med den 31 december 2004 får utsäde, som inte omfattas av äldre föreskrifter, saluföras även om det inte uppfyller kraven i dessa föreskrifter.

CARL JOHAN LIDÉN

Eva Dahlberg
(Växtodlingsenheten)